

stačí zjištění, že obžalovaní věděli, že jde o výkon povolání vrchnostenského orgánu, což zmateční stížnost ani nepopírá, namítajíc jen, že si stěžovatel nebyl vědom toho, že exekutor i proti němu a jeho manželce provede exekuci. Jak však bylo již dovozeno, exekuce byla prováděna za okolností, že každému muselo býti zřejmo, že má postihnouti exekvovaného N. E. v místnostech a na věcech k jeho domácnosti a jemu patřících; že šlo o tašku, o předmět obvyklý u žen, jest zcela nerozhodno. Pro uplatnění případných práv stěžovatelových k tašce a k věcem v ní uloženým upravuje zákon v § 357 řádnou cestu odporu u exekučního úřadu. Již z povahy úředního úkonu musela býti zejména stěžovateli jako obchodníku zřejmá nepřijatelnost a trestnost násilného překažení výkonu exekuce, jak soud I. stolice správně na to poukázal. Důvod zmatečnosti podle § 385 čís. 1 a) tr. ř. jest tedy uplatněn bezzákladně.

Čís. 4370.

Ani pravdivé tiskové zprávy ze soudní síně nepožívají imunity.

Za urážku na cti, pronesenou při hlavním přelíčení, odpovídá, kdo ji pronesl, i kdo ji v tisku reprodukoval, podle předpisů obecně platných.

(Rozh. ze dne 13. února 1932, Zm I 316/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti soukromého obžalobce do rozsudku krajského soudu trestního v Praze jako soudu kmetského ze dne 18. února 1931, jímž byli Vladimír L. a Jaroslav U. podle § 259 čís. 3 tr. ř. zproštěni z obžaloby pro přečin proti bezpečnosti cti podle §§ 488, 491 tr. zák. a § 1 zákona ze dne 30. května 1924, čís. 124 sb. z. a n., po případě (Vladimír L.) pro přestupek podle § 6 téhož zákona, — zrušil napadený rozsudek a věc vrátil soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl, mimo jiné z těchto

d ů v o d ů :

Napadený rozsudek zjišťuje, že po stránce objektivní závadný výrok naplňuje skutkovou podstatu urážky na cti, zprostil však obžalované z obžaloby pro rozšiřování této urážky tiskem z úvah subjektivních, že jde o pravdivou zprávu o soudním veřejném líčení, která jest jakýmsi pokračováním v principu publicity a proto přípustná a též beztrestná, je-li, — jako v souzeném případě, — z jejího obsahu patrné, že není psána s úmyslem a s průhledným záměrem někoho urážeti. Tento právní názor napadá stížnost výtkou zmatečnosti podle čís. 9 a) § 281 a nelze jí upřít oprávnění. Zrušovací soud měl již příležitost zabývat se v podobném případě s otázkou, zda a v jakém rozsahu jest dovoleno veřejnému tisku, uveřejnění okolností týkající se trestního řízení, a mají úvahy onoho rozhodnutí (čís. 3517 sb. n. s.) význam i pro souzený případ. Zrušovací soud je totiž toho názoru, že tisk má právo a jest povolán k tomu, by nepominul mlčením a uveřejnil okolnosti, jež vyšly na jevo

za trestního řízení, tím spíše při veřejném hlavním přelíčení, a že je může podle pravdy zaznamenati a veřejnosti sděliti. Leč jsou mu v tom uloženy určité meze, a to nejen článkem VIII. zákona čís. 8/1863 ř. zák., zákazem rozebírati moc průvodů, nýbrž i předpisy trestního zákona vůbec a pro obor případů, o něž jde, předpisy XII. hlavy II. dílu trestního zákona o ochraně cti zvlášť. Imunita tiskových zpráv je upravena jen výjimečným předpisem § 28 tisk. zákona jen pro sdělení o veřejném rokování sněmu. Již z toho, že tuto výjimku výslovně tiskový zákon stanoví, vysvítá jasně, že nejsou chráněny pravdivé zprávy o jiném úředním veřejném jednání, než o rokování sněmu. Vždyť, kdyby platila imunita pro veškerá veřejná rokování úřední, byl by zbytečným předpis § 28 tisk. zákona o imunitě rokování sněmu. Absolutní imunitu nelze tudíž přiznati tiskovým zprávám ze soudní síně. Mohla by ovšem přijíti pro takové zprávy v úvahu za ostatních podmínek relativní beztrestnost podle § 4 tisk. novely, pokud veřejný zájem — dodržování zákonů, odstranění zlořádů ve veřejné správě a pod. — vyžadoval, by veřejnost byla o takové události zpravena.

Bude záhodno v této souvislosti zdůrazniti podstatný rozdíl po stránce skutkové v rozhodnutí čís. 3517 a v souzeném případě. V onom případě šlo o sdělení různých průvodů a pŕtahů svědčících proti obviněnému, proti němuž se konalo trestní vyšetřování pro zločin vraždy; v souzeném případě nejde o sdělení skutečností, týkajících se právě činu, z něhož obžalovaný byl viněn, nýbrž o sdělení procesní události jaksi senačního rázu, vyvolavší ostrou kritiku stran a jejich zástupců. Již v případě sb. čís. 3517 byl zprošřující rozsudek zrušen, poněvadž si obžalovaný nepočíнал dosti opatrně při sdělení pŕtahů proti zatčenému. Je na snadě, že bude při tiskovém zpravodajství na místě tím větší opatrnost při uveřejnění takových událostí, které zavdaly súčasřněným osobám příčinu k pohnutým debatám, po případě i k osobním útokům a urážlivým projevům. Soudní síň není k tomu, aby páčány a kromě toho snad imunisovány byly urážky na cti; odpovídá-li ten, kdo pronesl při hlavním přelíčení před soudem urážlivý výrok, za svůj čin podle trestního zákona, nelze seznati, proč by měl býti beztrestným ten, kdo tuto urážku rozšířil tiskem a učinil ji tak přístupnou dokonce nejširším vrstvám obyvatelstva. Vše to si neuvědomil po právní stránce nalézací soud a jest jeho výrok právně mylný, pokud subjektivní stránku vylučuje proto, že tu šlo o pravdivou zprávu o hlavním přelíčení, a je mylným i další jeho právní názor, pokud vylučuje subjektivní vinu proto, že článek není psán s úmyslem a průhledným záměrem někoho urážeti. Podle ustálené judikatury zrušovacího soudu nevyžaduje se v případech § 487 a násl. tr. zák. výlučný úmysl urážeti na cti, nýbrž stačí vědomí pachatele, že se cti jiné osoby dotýká způsobem v § 487 a násl. uvedeným. Při správném výkladu zákona musel proto kmetský soud zjistiti kromě objektivní náležitosti, zda obsah projevu tak, jak jej pojímá nepředpojatý čtenář, naplňuje skutkovou podstatu některého z trestných činů v §§ 487—491 tr. zák. uvedených, ve směru subjektivním jednak, zda si byli obžalovaní vědomi urážlivé povahy pozastaveného projevu, jednak, ano šlo o reprodukci projevu jiné osoby, o rozšřřování urážky, zda si obžalovaní byli vědomi možnosti, že urážka dojde uveřejněním k vědomí většího počtu osob. Tento před-

poklad jest při urážkách spáchaných tiskem zpravidla nepochybný; co se však týče vědomí urážlivé povahy projevu, neobsahuje rozsudek zjištění a musel proto býti zrušen a věc vrácena prvému soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí. Zjištění tohoto vědomí nelze spatřovati ani v důvodech rozsudkových, kde se uvádí, že soud dospěl ku přesvědčení, že výrok nebyl v člancích uveden proto, by pravdivým konstatováním výroku byl vědomně dotčen soukromý obžalobce, neboť třebaže tu přichází slovo »vědomě«, není pochybno, že tímto slovem nemělo býti vyloučeno vědomí o urážlivé povaze projevů, nýbrž že nalézací soud uvažoval jen o účelu a o úmyslu, proč byl pozastavený článek psán a uveřejněn, což vysvětluje jasně jednak ze začátečných slov uvedené věty, že »výrok inkriminovaný byl v obou člancích uveden jen proto, by byl pravdivě zaznamenán, a nikoliv (scil. proto), by tímto konstatováním a tedy opakováním dotčeného výroku byl vědomně dotčen soukromý obžalobce...«, jednak z následujícího odstavce, kde soud jasně vyslovuje, že zprošťuje obžalované pro nedostatek subjektivní stránky jen proto, že šlo o pravdivý referát o soudním líčení, který nebyl psán s úmyslem a záměrem urážlivým. Uvažuje-li soud dále v tomto odstavci, že zpravodaj nemůže zodpovídati za to, co při úředním jednání pronášejí jeho účastníci, lze mu zajisté přisvědčiti, leč nejde o to, co řekli účastníci, nýbrž o to, co učinili obžalovaní, a tu nemůže býti pochybnosti o tom, že zajisté musí nésti odpovědnost za to, čeho se dopustili reprodukcí takových výroků.

Zmiňuje-li se odvodní spis o povinnosti žurnalistického povolání, jež vylučuje trestnost, když pachatel jednal bezelstně na ochranu svých oprávněných zájmů, stačí připomenouti, že zajisté není povinností povolání žurnalistického, rozšiřovati urážlivé projevy stavší se třeba i při veřejném líčení soudním. Pokud však těmito vývody stížnost má snad na mysli předpis § 4 tisk. novely, týkající se beztrestnosti při hájení veřejných zájmů, bude na nalézacím soudu, by po případě — jak již bylo naznačeno — zkoumal věc s hlediska § 490 tr. zák. a § 4 tiskové novely.

Čís. 4371.

Svědkoví, jemuž uložen trest ve smyslu § 160 tr. ř. pro odpírání výpovědi, přísluší právo stížnosti po rozumu § 481 tr. ř.

Z této stížnosti jsou vyloučena jen mezitímní rozhodnutí při hlavním přelíčení, jimž lze odporovati odvoláním z konečného rozsudku.

(Rozh. ze dne 13. února 1932, Zm I 1075/31.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací uznal po ústním líčení o zmateční stížnosti generální prokuratury na záštitu zákona právem: Rozhodnutím krajského jako odvolacího soudu v Litoměřicích ze dne 3. října 1931, jímž byla stížnost Marie W-ové do usnesení okresního soudu ve Štětí n. L. ze dne 23. září 1931 jako nepřípustná zamítnuta, byl porušen zákon v ustanoveních § 481 tr. ř. a § 160 tr. ř.; rozhodnutí to se zrušuje a krajskému jako odvolacímu soudu v Litoměřicích se ukládá, by o stížnosti znovu rozhodl.